

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... 180 Lcl.
Fél évre ... 90 Lcl.
Egy negyed évre 45 Lcl.
Egy óra ... 15 Lcl.

✱

• Előfizetők
árnyékában szólnak.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 98.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulvardul Regele Ferdinánd I. (Jószai tőh.-ut) 22
TELEFON-SZÁM: 100

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, június 14.

Olcsó kenyér.

A gabona szabad forgalmát elrendelték. A minisztertanács úgy intézkedett, hogy megszünteti mindazokat az akadályokat, rendelkezéseket és szabályokat, melyek eddig a gabonaforgalmat szoros ösvényre szorították. A hatóság már nem irányítja többé a gabonakereskedelmet. A termelő gabonáját nem foglalják le, nem rekvirálják el azt a gabonát, melyet földje az ő keserves munkája és verejtéke árán termelt. Amikor ezt a tényt regisztráljuk, meg kell alapítanunk, hogy ez az első lépés a teljesen szabad kereskedelem felé. Most csak a gabona lett szabad, később kiterjesztik ezt a többi árucikkre is. És ezzel a fogyasztó közvetlen érintkezésbe kerül a termelővel és a közvetítők hosszú lánc — melynek minden szeme az áraknak emelkedését jelentette — teljesen kikapcsolódik. Egyik örvendetes állomás tehát a gabonakereskedelem szabaddá tétele a konszolidálás és a normális viszonyok felé.

Az ideai termés, ha nem is a legényesebb, nem mondható rossznak. De van még elég tavalyi gabona is. Ezek mindenesetre olyan körülmények, melyek nem fognak hozzájárulni a kenyér drágulásához. Sőt reméljük, hogy lesz elég sok kínálat, lesz verseny s ennek következtében az árak jól és méltányosan alakulnak ki. Remélhető, hogy az ehhez az intézkedéshez fűzött várakozások teljesülnek. Hogy a szabad gabonakereskedelem hatása tényleg üdvös lesz-e, azt a következmények fogják megmutatni.

OIOIOIOIOIOIOIOIOIO

"J" vámtarifa készül

BUCURESTI. A pénzügyminiszterium új vámtarifát állít fel erre vonatkozólag javaslatot is tett már Titulescu pénzügyminiszter a minisztertanácsban. A minisztertanács általánosságban foglalkozott a javaslattal, de ezidő szerint még nem döntött a kérdésben. A pénzügyminiszternek az az álláspontja a kérdésben hogy a román ipartermékekkel szemben hathatósabb védelemben kell részesíteni. A javaslat megállapítja, hogy kereskedelmi szempontból sokan nehézményezni fogják a javaslatot, de ezzel szemben a pangó ipar teljes óhaja a vámtarifák revideálására irányul. Sürgeti a vámtarifák új megállapítását, minden olyan hatóság, amely az iparfejlesztést igyekszik előmozdítani. A közmunkaügyi miniszteriumban a vámtarifák megváltoztatására vonatkozó javaslatot kellő tanulmányozás után kiegészítették.

Oroszország választat előtt.

(Lenin megegyezést keres az európai hatalmakkal.)

LONDON. Lord Kurzon a minisztertanácsban bejelentette, hogy az orosz szovjetkormány uralmának legnehezebb időszakához jutott el. Csicserin külügyi népbiztos távozása befejezett tény. A népbiztosok túlzó szárnya el akarja hagyni a kormányt, de nem kezd új forradalomba, hanem bevárja, hogy milyen eredményre jut Lenin, aki megegyezést keres az európai hatalmakkal. Curzon véleménye az, hogy itt a kedvező helyzet, amikor némi engedélyt tanúsítva az

orosz kívánságokkal szemben, az orosz állapotok lassanként normális mederbe kerülhetnek.

BÉCS. Moszkvából érkezett jelentések szerint Lenin tanácskozott az orosz ipar feltámasztásáról a textil-, a posztó- és a gyapjúkereskedők képviselőivel. A hazai ipar feltámasztására, mondotta Lenin, akadályul szolgált az hogy a kormányzásban olyan teoretikusok vettek részt, akik a valódi élettől távol állottak.

A repatriáltak bucsuja. Elutazott az első vonat.

Az Aradi Közlöny megírta, hogy a magyar hatóságok befogadják azokat az Aradon veszteglő repatriáltakat, akik igazolni tudják, hogy Magyarországon biztosítva van a megélhetésük és hogy beköltözködési engedélyt kaptak. A mai napon az aradi és a sofronyai állomásokon veszteglő repatriáltak közül 50 vagonban igen sokan már el is utaztak. Az első vagonlakó transzport ma délután elhagyta a kurticsi állomást. A következő menetben a Sofronyán négy, hete veszteglő repatriáltak fognak távozni. Amint a vámhivatal ezeket átadta a magyar hatóságoknak, sor kerül a többi aradi repatriáltakra is. Aradon 230 vagonból áll a repatriáltak tábora. A repatriáló hivatal felülvizsgálta a magyarországi határrendőrség távirata értelmében a repatriálándókat és legtöbbször bizonyítottan találta a Magyarországon való megélhetés lehetőségét. Így összesen csak 28 vagon tartottak vissza. Értesülésünk szerint azonban ezek közül is többen már beutazási engedélyt nyertek a budapesti Menekültügyi Hivataltól. A magyar hatóságok ezen újabb rendelkezése természetesen új irányt adott a repatriáló hivatal működésének. Ebben a kérdésben Vatian Aurél a visszatelepítő hivatal főnöke kijelentette, hogy az illetékes hatóságok a legmesszebbmenő engedelményeket hajlandók adni a magyar hatóságoknak. Mindaddig, amíg ez a kérdés nincs tisztázva, szigorúan tartják magukat a magyar hatóságok álláspontjához. A jövőben a repatriálándók tartoznak azt is igazolni, hogy Magyarországon milyen megélhetésük van.

A távozó repatriáltak nevében Cserey Sándor, aki az adományokat szétosztotta, a következő bucsulevelet intézte az Aradi Közlöny szerkesztőjéhez: Hosszu kínos napok után ma a kora reggeli órákban bucsut veszünk Aradváros páráiban, nemeslelkű, adakozó közönségétől és ez alkalommal párancsoló kötelességünknek tartjuk ismételtlen hálatelt szívvel köszönetet mondani Szerkesztő Urnak, aki igaz átérzéssel karolta fel a nyomorgó repatriáltak ügyét. Könyező szemek mondanak hálás köszönetet azoknak a jószívű adakozóknak, akik igazi bőkezűséggel siettek az éhezők segítségére. Szavakkal nem tudjuk kifejezni hálaikat; csak a szív érez, csak a könyvelábadt szemek beszélnek. Sok szegény anya fogja minden nap imájába foglalni ama ismerősök és ismeretlenek nevét, akik az éhhaláltól mentettek meg sok repatriált apró gyermeket. És itt szomorúan szögezzük le azt a tényt, hogy egyesek bizonyos okok miatt nem jöhetnek velünk. Ezek a családok rá vannak utalva a további segélyezésre. Bizunk azonban az aradi jószívű közönség áldozatkészségében és bizunk abban, hogy ezek a szerencsétlenek nem fognak szűkséget szenvedni.

Legujabban a következő adományok érkeztek: Balás 5 kg. hus, 5 kg. liszt, 3 kg. lekvár, 1 kg. szappan, 2 kg. rizs, Reisz Jánosné 1 kg. kolbász, Braun Miksáné 5 és fél kg. hus, két csomó hagyma, Széll Erzsike 7 kg. kenyér, 2 kg. bab, 1 és fél kg. szalonna, 1 kg. köles, 2 kg. só, Fenyves család 1 kg. szappan, 7 kg. kenyér, 1 és fél kg. szalonna.

Rascanu hadügyminiszter lemondott.

BUCURESTI. A „Romania Noua” írja, hogy Rascanu hadügyminiszter lemondott. A lemondás oka felől a vélemények nagyon különbözők. Bizonyos az, hogy a hadügyminiszter a kormányból kilépett és mi ezt meg merjük írni anélkül, hogy cáfolattól kellene tartanunk. Averescu miniszterelnök új hadügyminisztert keres. A tárcát Mircescu tábornoknak ajánlotta fel, ez azonban nehezen valósulhat meg. Állítólag két feltételt támasztott. Az egyik az, hogy a hadsereg hadbiztosítási hivatalát oszlassák fel, a másik pedig hogyha esetleg a minisztérium élére kerülne, hagyják egyedül dolgozni, anélkül, hogy politikai, vagy kormányérdekek beavatkozásával zavarnák.

BUCURESTI. Rascanu hadügyminiszter lemondását hivatalosan is megerősítik.

Négyszáz vaggont kap Arad

(Eredményrel járt a megyei közigazgatási bizottság felterjesztése.)

A legutóbbi megyei közigazgatási bizottsági ülésről dr. Beles Jenő alispán indítványára felterjesztést intéztek a közlekedésügyi miniszterumhoz és dr. Groza Péter erdélyi miniszterhez arról, hogy az aradi üzletvezetőség hetek óta csak husz vagon felett rendelkezik. Ebből a minimálisan csekély vagonállományból nemcsak a megyei, de még a helybeli kereskedők vagonkérelmeinek sem tudtak eleget tenni és bizony az utóbbi időben csak nagyritkán fordult elő az, hogy egy-egy szerencsésebb kereskedőnek vaggont utaltak ki. Dr. Beles Jenő alispán ma kijelentette munkatársunk előtt, hogy a megyei közigazgatási bizottság felterjesztése eredményrel járt és a vasutügyi miniszterium értesítette az aradi üzletvezetőséget, hogy már a közeljövőben az aradi vasutigazgatóság 400 vaggont fog kapni a brassói vasutigazgatóságtól.

— Elpusztultak a német messzehordó ágyuk. Berlin. Németország messzehordó ágyúi, amelyekből a háború utolsó fázisában nagy távolságból Páris bombázták, elpusztultak. A hét monstruózus ágyuból négy még a háború alatt pusztult el, a többi pedig később semmisítették meg.

A szerb megszállás bírálata a magyar nemzetgyűlésen.

BUDAPEST. A magyar nemzetgyűlés szombati ülésén Schandl Károly meginterpellálta gróf Bánffy Miklós külügyminisztert, a szerb megszállás eseményeiről. Szóváltotta a baranyai kérdést és utalt Castagnetto herceg budapesti olasz követ és Briand francia miniszterelnök nyilatkozataira a szerb megszállás alatt álló területek kúritására nézve. Ezzel szemben a szerb kormány, közegei Ujszegeden azt híresztelik, hogy Ujszeged végleg szerb imperium alá kerül. A határok miatt az áruforgalmat képtelenség lebonyolítani Magyarország és Délmagyarország között. Elmondja azokat a tulkapásokat és árvízlecsapolásokat, amelyeket Nedelkovic szerb őrnagy, egy borbélyból lett szerb jegyző és egy szerb kapitány Ujszegeden elkövetnek. Elmondja továbbá, hogy az Amerikából hazatérő visszavándorlókat megbotozzák és a pénzüket elveszik, a nőket pedig brutalizálják. Azt kérdezte a külügyminisztertől, van-e tudomása arról, hogy Ujszegeddel és környékével úgy bánnak a szerbek, mint végleg megszállott területtel és hogy hajlandó-e a külügyi kormány, közbenjárni az antantnál, hogy a területek mielőbb kiüríttessenek? Gróf Bánffy Miklós külügyminiszter legközelebb válaszol az interpellációra.

7200 korona ruha — nem árdrágítás

Az 1919-ben Vannay Gyula városi tanácsnok elnöke alatt működő árvízsgáló bizottság máximalta a másod- és harmadosztályú szabóműhelyek árait. Az elsőosztályú szabó árakat nem máximalta azzal az indokollással, hogy aki elsőosztályú szabóműhelyben dolgoztat, az megfizetheti az esetleges magasabb árakat is. 1920 februárjában Hacker Mór a Martics és Pák-féle szabóüzletében 7200 koronát fizetett két öltöny elkészítéséért. Hacker tulzottnak találta ezt az összeget és árdrágításért feljelentette a rendőrbírósnál Martics és Pákot. A rendőrség kihágási bírósága meg is indította az eljárást. Tekintve, hogy időközben megalakult a törvényszék keretében működő árelenőrző bizottság, áttették ide az aktákat. Az árelenőrző bizottság ugyancsak a múlt év folyamán megtartott tárgyalásán 20,000 lei pénzbírsággal sújtotta a szabócéget. Fellebbezése folytán került az ügy az aradi törvényszék elé, a mely ma délelőtt tárgyalta az ügyet. Megidéztek tanúnak Huppert Henrik elsőosztályú uriszabót is, aki vallomása során kijelentette, hogy a kérdéses ruhákért 7200 korona nem volt sok. A bíróság ezután meghozta az ítéletet, amely felmentette Martics és Pákot az árdrágítás vádjáról és elengedte a 20,000 leies büntetést.

A magyarság szervezkedése. Mihali Tivadar nyilatkozata.

NAGYSZALONTA. Mihali Tivadar miniszter az erdélyi földreform ügyében Szalontán járt és ez alkalommal fogadott egy hírlapíró, aki a többek között megkérdezte a minisztert, hogy a magyarság politikai szervezkedésének ügyében mi az álláspontja. A miniszter erre a következőképpen mondta:

— A román kormánynak is az az érdeke, hogy a magyarság passzívításából aktivitásba lépjen és ezért minden olyan szervezkedési mozgalmat, amely kizárja az irredentizmust, szívesen látnak. Ma-

gam is szükségesnek tartom a magyarság szervezeteinek kiépítését, mert a magyarságot csak úgy érthetjük meg, ha azok vezetőivel, delegáltjaival tárgyalunk. Ezeknek a tárgyalásoknak már régen meg kellett volna történniük, meg kellett volna tudni, milyen módon és milyen alapon lehetne megszüntetni a magyarság politikailag passzív viselkedését.

Minden átmeneti korszak mindig nehéz volt és bizonyosra veszem, hogy a látszólagos nehézségek itt is leküzdhetők lesznek.

Izgalmas hajszja a gyilkos ügyvéd után.

(Dr. Ruzics Ferenc letartóztatása Bécsben.)

Megirtuk, hogy a bécsi rendőrség letartóztatta dr. Ruzics Ferenc budapesti ügyvédet, aki részben volt Landau Adolf borkereskedő meggyilkolásában. A gyilkos ügyvéd izgalmas elfogatásáról az alábbi bécsi távirat számol be:

A bécsi rendőrség megtudta, hogy a Landstrasse-Gürtel 19. sz. alatt egy idegen ember lakik, akit a budapesti hatóságok köröznének, mert állítólag része volt Landau Adolf budapesti borkereskedő családjának megzsarolásában. Az illető bejelentőjében Winter néven és mint magánhivatalnok szerepelt. Az elmúlt éjjel detektívek keresték föl lakását, de mert még nem tartózkodott otthon, elállították a kaput és meglesték, míg hazatér. A detektívek becsöngették, de a csöngetésre nem kaptak választ, mire lakatossal felnyitották az ajtót. A lakás üres volt. Erre fölkutatták az egész ház minden zeg-zugát és végre a pincében ráakadtak az idegenre. Bevitték a rendőrségre, a hol megállapították, hogy a magánhivatalnokként szereplő ember nem más, mint Ruzics Ferenc dr. budapesti ügyvéd, a kinek a neve a Landau ügy fővádlottja és annakidején, a mikor egy detektív a lakására kísérté, hogy a tárgyaláshoz szükséges iratot magához vehesse, valami ürügygel a detektív elől

megszökött. Ruzicsot a bécsi rendőrség letartóztatta s erről táviratúlag értesítette a budapesti főkapitányságot, a mely a kiadatási eljárást azonnal megindította.

Egy később érkezett bécsi tudósítás ezeket jelenti az elfogatás részleteiről: Már a múlt héten jelentést tett a gyanus ember szállásadója, hogy nála hónapok óta egy utlevél nélkül érkezett szökevény magyar lakik, a ki nagyon gyanus életet folytat. Nappal ki nem mozdul szobájából, mindenki elől elzárkózik, csak éjjel jár ki s egy magyar, a ki véletlenül meglátta, azt mondta róla, hogy Budapestről megszökött gyilkos. Erre a följelentésre a rendőrség figyelni kezdte a gyanus idegent. A lakásán titokban házkutatást is tartottak s ekkor leveleket találtak szobájában és a Landau gyilkosság bünyői iratait megjegyzésekkel és vörös aláírásokkal. Az iratok nyomán az volt a gyanu, hogy Winter Ferenc név alatt szereplő magánhivatalnok nem más, mint Ruzics Ferenc pesti ügyvéd. A múlt éjszaka elfogták a gyanus embert, a ki az őt kereső detektívek elől a négyemeletes ház pincéjének egy sötét zugába bujt. Vallatása során elismerte, hogy ő csakugyan Ruzics Ferenc doktor, pesti ügyvéd.

A lágymányosi rejtély.

(Kéjgyilkosság Budapesten. — Elfogták a tettest.)

BUDAPEST. A lágymányosi tóban talált hullarészek rejtélyét felderítették. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy Kovács Sándor budapesti hentes kéjgyilkosságot követett el Popovics Sándor szerb kovácssegéden, akinek testrészeit a lágymányosi tóban megtalálták. A holttest fejében Stern Elemérné, Popovics Sándor lakásadója felismerte albérlőjét, aki nem folytatta mesterségét, hanem fajtalan életmódot üzött, arcát festette és puderezte, körmeit pedig manikűröztette. A kéjgyilkosságot a Nefelejts-utcai Róma szállodában követte el Kovács hentes, akit Nyir-

egyházán letartóztattak és Budapestre hoztak.

BUDAPEST. A kéjgyilkossággal gyanúsított Kovács hentes elmezavartságot szimulál. Nem akar tudni a gyilkosságról. Azt állítja, hogy Popovicscsal hetekkel ezelőtt Mezőtúron volt együtt. Akkor Popovics mondotta neki, hogy főhadnagy bátyjának látogatására külföldre utazik. Kovácsnál Nyir-egyházán házkutatást tartottak és olyan csomagolópapírt találtak a miben a hullarészek voltak. A vallatásnál nem akart Popovicsra emlékezni. A Róma-szállót azért hagyta ott, mert nem tudta a szállót fizetni és több éjszakát a szabadban töltött. A szállóban Kovács szobájának padlóján vényo-

kokat találtak. Kovácsot kiviszik tetemnézőbe oda, ahol az áldozat van.

Irodalom és művészet.

Tüntetés Slezák ellen.

Slezák Leó, az Aradon is ismert bécsi operaénekes, aki születésére nézve cseh ember, amerikai hangversenykörüljáró előtt bucsuhangversenyt adott Prágában. A német zenekedvelő közönség hívta meg, tehát műsorában olasz, francia dalokon kívül német számok is voltak. A dolog rendben lett volna, ha cseh közönség is nem tödült volna a hangversenyterembe. Mi természetesebb, mint az, hogy Slezák ezután leltőt kapott honfitársainak abból a híres szeretettől, melyet művésztársa, Burrian, holtanapjáig meg fog emlegetni.

A holnapi úgy kezdődött, hogy Slezák francia és német dalokat énekelt, de szünet közben a csehek felszóllították, hogy vagy ne énekeljen semmit, vagy énekeljen csehül. A művész azt felelte, hogy ő nem úgy készült s a hangverseny második felében olasz és német dalokat akart előadni. Tomboló jelenségek következtek ezután.

— Énekeljen csehül, maga cseh ember! kiáltották a földszintről és a páholyokból.

— Nem vagyok politikus, hanem művész vagyok! felelte Slezák.

Arra aztán ököllel fenyegették meg, székekkel hadonáztak, zajosan csapkodták a páholyajtókat és ki tudja, mivé fejlődik a dolog, ha egyes cseh urak el nem rösteelkednek és le nem mők a zalongókat. Ezek odahagyták a termet és Slezák most már a visszamaradt német közönség előtt énekelte végig óvációk közben a műsorát.

* Az aradi nyári szinkór heti műsora. Kedd: Tosca, opera. Medek Anna és dr. Székelyhídi Ferenc vendégfelléptével. Szerda: Szerető. Poór Lili vendégfelléptével. Csütörtök: Feltékenység. Poór Lili vendégfelléptével. Péntek: Mandarin. Poór Lili vendégfelléptével. Szombat: Az ember tragédiája. Poór Lili vendégfelléptével. Vasárnap d. u.: Csizmadia mint kísértet. Este: Ember tragédiája. Poór Lili vendégfelléptével.

* Álarcos bál. Vasárnap este az Alarcos baiban lépett fel Medek Anna és dr. Székelyhídi Ferenc. A vendégművészeket a színházat zsufolásig meglátó közönség egész estén át lelkes ünneplésben részesítette. Róna-Dezso, I. Halmos Mici, Tibor Sári és Szabó Gyula hozzájárultak az est sikeréhez.

* Medek Anna és dr. Székelyhídi ma este utoljára lépnek fel a Tuscában. A közönség tomboló lelkesedéssel ünnepelte a színház Illusztris vendégeit eddig minden estén. A mai bucsuelőadáson is bizonyára spontán formában fog megnyilatkozni az a rajongó szeretet, melyet az egész színházi közönség viseltetik irántuk. A megmaradt jegyek a téli színház pénztáránál kaphatók.

* Egész héten Poór Lili játszik a szinkórban. Szerdán este a Szerető, Bródy Sándor nagysikerű színművének fő női szerepét játsza. Jegyek kaphatók a színház téli jegypénztáránál.

* Egy Rothschild színműve. Páris. A Renaissance-színiában bemutatott Kaduceus című színművet adták nagy siker mellett. A színlap a darab szerzőjéről Pascal André nevezte meg, amely álnév mögött Rothschild Henrik rejtőzik. A darabot nagy sikere után a Cvmmase-színház is átvette műsorába.

Alkalmi ajándékok legjobb beszerzési forrása a Szépművészeti Szalon (Ortutay-palota.) Régiségek, szönyvek, képek, szobrok, modern és antik műtárgyak vétele, eladása, cserélete és szor-

Repatriáló színészek.*(Gyöző és Várnay augusztus 10-én távoznak Aradról.)*

Ma délelőtt érdekes repatriálási kérelem érkezett az aradi repatriáló hivatalhoz. Gyöző Alfréd és Várnay Jenő, a városi színház kiváló tagjai megjelentek Vátián Aurél repatriáló hivatali főnök előtt és kérték, hogy augusztus 10-re tegye lehetővé Budapestre való végleges távozásukat. Gyöző Alfréd elmondotta, hogy a Fővárosi Orfeumnak szerződött tagja, míg Várnay Jenő a Renaissance színházhoz megy. A repatriáló hivatal elfogadta a színészek kéréseit és megígérte, hogy a kivánt időre vagonokat bocsájt rendelkezésükre. Ezek szerint az aradi közönség két legkedveltebb színésze a közeljövőben elhagyja Aradot. Várnay Jenő 16 év óta tagja az aradi színtársulatnak, Gyöző Alfréd pedig 1911. óta van az aradi színháznál és azóta Kedvence a színház közönségének.

oooooooooooooooooooo

Lakásrekvirálás vérfürdővel.*(Borzalmas módon kiirtott család.)*

MUNKÁCS. Haipert Eisig Szarabics községben tíz esztendőre bérelt egy lakást egy özvegyasszonytól és annak leányától. Az özvegyasszony leánya most férjhez akart menni egy Bihar Ilyó nevű szarabicsi lakoshoz és szeretne volna elfoglalni a Haipert által lakott lakást. Haipert a szerződésre hivatkozva a lakást nem akarta átadni. Erre Bihar és menyasszony elhatározták, hogy *elteszik láb alól a Haipert családot.* Junius 6-ikán éjszaka a vőlegény, egy barátjával a lakás közös padlásáról a kéményen át behatolt Haipert lakásába. A két ember apró baltákkal felfegyverkezve először Haipertnek esett, aki az első ütést a fejére kapta és a szoba sarkában összeesett. Még hét fejszezapást mértek a szerencsétlen emberre, akinek agyveleje kilocsant. Haipertné az ajtó feje menekült. A gyilkosok utána rohantak s az első csapást a balta élével a szeme közé adták úgy, hogy *mindkét szeme kitördült.* Mikor az asszony már a földön fektült, a gyilkosok baltáikkal *a fejét darabokra zúzták.* Haiperték nyolc éves fia az ágyban sirt és jajveszékelt. *Őt is agyonverték és arcát késekkel összevissza szúrták.* Ezután a férfi holttestét hanyátfektették és *a gégéjét kézi fűrészel fűrészelték.* De úgy látszik maguk is megundorodtak munkájuktól, mert a fűrészelést abbahagyták, de a fűrészt a nyakból nemvették ki. Mielőtt a padlásajtón eltávoztak volna, *késsel még elvágták a halott kistia nyakát.* Másnap a hármasszoros gyilkosságot felfedezték, a csendőrök elfogták a gyilkosokat s a gyilkosság értelmi szerzőit: a háziasszonyt és annak leányát is.

A déli személyvonat csatlakozása Budapestre.*(Pénteken megindul a nemzetközi gyorsvonat)*

Az Aradi Közlöny adott először hírt arról, hogy a MÁV. igazgatósága a romániai személyforgalom lehetőség szerinti lebonyolítása végett Lökösházáról egy esti személyvonatot indít Budapestre. Közöltük azt is, hogy a MÁV. elvben nem emel kifogást az ellen, hogy az Aradról délután 1 órakor induló személyvonat a 81. számú órház helyett, ameddig eddig közlekedett, egészen Lökösházáig menjen. Ennek megvan az a rendkívüli előnye, hogy a személyvonat utazóközönségének nem kell kocsit, vagy gyalogutat tennie a 81. számú órházról Lökösházáig. Az aradi vasutigazgatósághoz ma megjött az értesítés, amely szerint az 1 órakor induló határvonatot *a mai naptól kezdve közvetlen Lökösházáig viheti át az utasokat.* Innen Békéscsabára, Békéscsabáról pedig Budapestre közvetlen

csatlakozással személyvonat megy amelynek menetrendjét leközlöttük már. A távirati értesítés ma érkezett meg az aradi vasutigazgatósághoz és arról is beszámol, hogy a határvonatot június 19-től kezdve az eddigi egy órai indulási időtől eltérően *délelőtt 10 órakor fog indulni.* A ma elindult személyvonatnak már megvolt a csatlakozása Budapestre.

Módunkban van ezzel kapcsolatban a nemzetközi gyorsvonat megindulásáról írt közleményünket is megerősíteni. A nemzetközi gyorsvonat a legújabb értesülés szerint 17-én indul el először Budapestről és még aznap megy át Aradon keresztül Bucuresti felé. Az ellenvonat pedig június 19-én érkezik vissza Budapestre. A nemzetközi gyorsvonatnak az arad-budapesti vonalon közvetlen aradi személykocsija lesz.

Leszavazták a magyar igazságügyminisztert. A magyar polgári hírei.

BUDAPEST. A magyar nemzetgyűlés szombati ülésén Rassy Károly indítványt terjesztett elő, amely úgy szól, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a kormányt a párbajbüntetés szigorítására. A javaslat ellen Tomcsányi Pál igazságügyminiszter szólalt fel, majd a nemzetgyűlés 28 szavazattal 25 ellenében elfogadta Rassy Károly indítványát. A szavazás után a teremben nagy tumultus képződött és Tomcsányi igazságügyminiszter hirtelen kiesett a teremből. Néhány híve előtt élesen kifakadt: „A párt teljesen fegyelmezetlenül viselkedik, le fogom vonni a konzekvenciákat!” Majd felsietett a minisztertanácsba. A parlamentben a leszavaztatás után az a vélemény alakult ki, hogy Tomcsányi nyíltan nincs más tennivalója, minthogy lemond. Maga Tomcsányi is kijelentette, hogy leszavaztatását kabinetkérdéssé teszi. Tomcsányi bukása egyáltalán nem is volt meglepetés a kiszáradapártban, mert nem tartották igazi kiszáradapárti politikusként. Tomcsányi híveit mentőakciót indítottak, amelynek aligha lesz valami eredménye. Különben a gróf Bethlen István miniszterelnök az igazságügyminiszter leszavazásával kapcsolatban audiencián fog megjelenni Horváth kormányzóval.

BUDAPEST. A nemzetgyűlésben Lingauer Albin honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalásánál határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint tiltsák el a hadsereg tagjait a politikától minden politikai vonatkozású foglalkozástól, a sajtó-levelezés és telefoncenzurától, továbbá a belpolitikai szolgálatától, amilyen kémkedés megfigyelése, a nyomozás és végül hogy tagjai legyenek politikai kérdések tárgyalásával foglalkozó egyesületeknek. Belitska Sándor honvédelmi miniszter folytonos eljénzés és helyeslés között kijelentette, hogy egész működése arra irányult, hogy a hadsereget visz-

szavigye a laktanyába. Neki is kellemetlen a katonai cenzura, mert a katonák nem értenek a cenzurához. Bejelentette, hogy július elsején az egész cenzura kezelését és az összes nyomozások vezetését a belügyminiszternek adják át és ezzel reméli, hogy megszűnik a politikai katona. Végtül kijelentette, hogy hozzájárul Lingauer indítványához. Ezután a nemzetgyűlés részleteiben is elfogadta a költségvetést.

BUDAPEST. Hegedűs Loránt pénzügyminiszter egy interpellációra válaszolva kijelentette a nemzetgyűlésen, hogy 11 millió 200 ezer korona értékű bankjegyek kicserélése befejeződött és most a kisebb címletekre kerül a sor. Július 4-én az önálló magyar pénzügyintézet megkezdte működését. Végül kijelentette, hogy a magyar korona a külföldön még nem érte el azt az értéket, amely valódi belső értékének megfelel.

oooooooooooooooooooo

Meggyilkolt ezoetálista képviselő.

MÜNCHEN. A bajor fővárosban igen ekkeseredett a hangulat a spartakista-törekvésekkel szemben, amelyeket az Orgesch emberei egyéni akciókkal is igyekeznek leszerelni. Tegnapelőtt Gareis Károly, az ismert bajor független szociálista képviselő a parlamentben heves kommunisták ellen beszédet mondott. A karzaton tüntettek is ellene, de az elnök rendet teremtett. Gareis az ülés után hazafelé indult. A mint lakásának kapuja elé ért, egy férfi toppant eléje és szó nélkül agyonlőtte. A gyilkos eltűnt a tömegben. A rendőrség széleskörű nyomozást indított.

MÜNCHEN. Gareis gyilkosának kézrekerítésére tíz ezer márfka jutalmat tűztek ki. A birodalmi kormány, miután az országgyűlési elnaponta üléseit, a sajtó útján elítélte a merényletet. A meggyilkolt Gareis képviselő holttestét a krematoriumban elégették.

A bonok után nincs kártérítés.

Ma érkezett meg az aradi királyi pénzügyigazgatósághoz a pénzügyminiszterium 321-709. számú körrendelete, amely szerint *az állam nem köteles fizetni a 40 százalékos bonok után kamatot, vagy is az állam nem térít meg senkinek sem kamatot arra az időre, amely a bonok beígért és tényleges beváltási határideje között eltelte.* A rendelet azt is kimondja, hogy a bankok és hitelintézetek sem kötelesek erre az időre a bonok után ügyfeleiknek kártérítést fizetni.

Szurmay Sándor — Fényes Lászlóról.

BUDAPEST. A Tisza-per szombati főtárgyalásán kihallgatták báró Surmay Sándor volt hadügyminisztert. Báró Surmay elmondotta, hogy Fényes László magatartása azt a látszatot keltette, hogy fél az összeorvástól. Surmaynak az a meggyőződése, hogy Fényes László önzetlenül járt el kis és nagy dolgokban és hogy az ország érdekelt kívánta szolgálni.

BUDAPEST. A mai főtárgyaláson Vadas Zoltán földművelésügyi titkár hallgatták ki, aki elmondotta, hogy a nemzeti tanácsban Laehne Hugó intézkedett, de Dobót ez nem elégitette ki és azzal fenyegetőzött, hogy olyant csinál, amiért megemlegetik. Mautner Ignác teljesen ellenkező vallomást tett, mint a rendőrségen. Akkor megvádolta Kérit, akinek izgatott viselkedése szerinte olyan benyomást keltett, hogy szerepelt a gyilkosságban. Az ellentétes vallomás miatt megindítják ellene az eljárást. Jakó János az Érdekes Újság szerkesztője azt vallotta, hogy újságja a nemzeti tanácsról fényképfelvételt közölt, amelyen Fritz János nemzeti tanácsi jegyző összetévesztették Friedrich Istvánnal mert hasonlít hozzá.

oooooooooooooooooooo

Ötven svájci frank értéke.*(Érdekes per egy segély körül.)*

Nem mindennapi kérdés felett kellett ma döntenie az aradi királyi törvényszéknek. Egy régi perből kifolyólag 50 korona havi járulékot ítelt meg a bíróság egyik aradi üzem alkalmazottnak, aki a vállalat hibájából megrokkant. A munkás most ügyvédje útján keresetet adott be a vállalat ellen, amelyben a segélyének felemelését kéri. A kereset elmondja, hogy 1914-ben 50 magyar kor. egyenlő volt 50 svájci frankkal és ebből képezen meg is lehetett élni. Az idő múlásával azonban ez oly csekély összeggé zsugorodott össze, hogy még kenyérré sem elég. Arra kérte a bíróságot, hogy állapítson meg számára ezután is 50 svájci frankkal egyenlő román valuta értékét, mert ennyi legalább is szükséges a megélhetéshez. A törvényszék ma tartott tárgyalásán alig pernyi tanácskozás után elutasította a furcsa keresetet.

HIREK.

Pusztító orkán Európaszerte.

Vasárnapról csütörtökig egész Európán óriási szélvihar szágulolt végig. Az orkán Felsőhessenben erdőt pusztított el. A Rajna melletti Frankfurtban az óriási vízfőrt elöntötte az utcákat. Mindenfenn áradásokat elentenek. A vihart óriási égitáboru követte, s a villám igen sok helyen lecsapott. A villámcsapásoknak számos áldozata van. Magyarországon a vihar kárt okozott a vetésekben. A tartós eső következtében a hőmérséklet erősen lehült. A katasztrófális jellegű vihar a föld légkörének mágneses zavarával függ össze, amit a tudósok már előre jeleztek.

Az iparügyi államtitkár iradon. Manóiu-scu iparügyi államtitkár az iparfelügyelőség utján táviratilag arról értesítette ma az aradi Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy a hó 20-án hétfőn, Aradra érkezik. Az államtitkár részvételével hétfőn délután 5 órakor értekezlet lesz az aradi Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében a bucaresti kiállítás ügyében.

A magyar posta újjászervezése. Budapest. Hegyesfalvy Lajos magyar kereskedelmi miniszter a magyar postát a régi színvonalra akarja emelni, ami közel 10 milliárd korona beruházást jelentene. Ehhez a nagy kiadáshoz a közönségnek kell hozzájárulnia. Mindenekelőtt azt az utat hozták be, hogy minden telefonelőfizetőnek, akár régi, akár új, 2000 koronát kell lefizetnie, a kamatmentes kölcsönnek tekintendő s egy később meghatározandó hosszabb időtartamra visszafizetendő.

Csak románul. A város közigazgatási bizottsága ma délután dr. Robu János főpolgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen Gritta Ovidiu rendőrprefektus indítványára kimondta, hogy a tárgyalás nyelve ezentúl kizárólag román lesz.

Publicatiune. Conform ordinului VII. ter. No. 1757 sa provoaca toti invalidii de rasbol mal de parte vaduvile, oriani, si parinti decedatului in rasbol carora li-sau mandai penzia de lichidatura penziului in Sibia dupa legea Austro-Ungara in coroane, sa se prezenta la sectia militara mal tarziu pana la 18 Junie a. c. pentru 1) inscrierea lor la penziune, 2) intocmirea dosarelor de penziune. Arad, la 12 Junie 1921. Sa. Pociolan, seful circ. I. — Hirdetmény.

A VII. hadtest parancsnokságának 1757-sz. rendeletéből kifolyólag felhívjuk a háborúban rokkanttá vált, továbbá a háborúban elhaltak özvegyei, árvái és szűkei, kiknek a nagyszabedény nyugdíjszámlájuk hivatal az Osztrák-Magyar törvények alapján koronákon utalták ki nyugdíjukat, legkésőbb f. hó 18-ig jelentkezzenek a katonai igazgatásnál 1) nyugdíj megállapításuk, 2) a nyugdíj igényük bizonyításához szükséges okmányoknak beszerezhetése végett. Arad, 1921. június hó 12-én. Pociolan, parancsnok.

A katonai strand-fürdő ma, kedden délután fél 5 órakor fél 7 óráig katonai zenével játszik.

Botrány a megyeri lövészversenyen. A megyeri lövészverseny pályán futlessan a zsokét a közönség megverte, mert lejátszotta a többi versenyzővel. A megyerit visszavonta a zsoké futtatták.

Beniczky meg van sértve. Budapest. Beniczky Odón magyar nemzetgyűlési képviselő holnap, kedden bejelenti a nemzetgyűlésnek mentelmi joga megsértését, mivel a kormányzás kiadásait bíráló nemzetgyűlési bizsede miatt Lakos Róbert testőrszázados, akit nem is ismert, provokáltatta.

Nemzetközi sakkverseny Budapesten. Budapest. Legközelebb nemzetközi sakkverseny lesz a magyar fővárosban. Eddig hat magyar mesteren kívül Euve hollandi, Samisch német, Alechin vagy Bogoljubov orosz, Réti a magyar származású csehszlovák, továbbá Tartacow, dr. Spielmann és dr. Grünfeld osztrák sakk mesterek jelentkeztek.

Egy Dungserszky házassága. Budapest. Ideérkezett jelentés szerint Dungserszky György, a híres kulai milítmós nőül vette Martinovics montenegrói tábornok leányát.

Az Emke közgyűlése. Az Emke folyó évi július hó 3-án (vasárnap) d. u. 4 órakor Clujon (Kolozsvárt) a ref. theologia nagytermében rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó; a jegyzőkönyv vezetésére 2, hitelesítésére 3 tag, továbbá a választásokra jelölő-bizottság kiküldése. 2. Összefoglaló jelentés a működésről, intézményekről, szervezkedésről és az egyesület vagyoni-zárszámadás, költségvetés, stb. ügyéről. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. Választások megejtése. 5. Alapszabályok módosítása. 6. Netáni indítványok, melyek a közgyűlés előtt legalább 8 nappal a választmányhoz írásban benyújtandók. 7. Elnöki zárszó.

Volt magyar képviselő szerb állampolgársága. Belgrad. Reöck Iván volt magyar országgyűlési képviselő, horgosi birtokos folyamodott a szerb állampolgárságért, hogy szerb területen levő birtokain gazdálkodhassék.

Lakásfelmondások. Az aradi járásbírószágon működő lakbérleti bizottság ma sok ügyben hozott döntést. Reisz Sándor Bul. Regele Ferdinand I. (Boros Beni-tér) sornagykereskedő felmondott a házában raktárhelyiséget bérlő Bene Emilnek azzal az indoklással, hogy a raktárból flának akar lakást építeni. A lakbérleti bizottság elrendelte a bizonyítás kiegészítését. — Moldován Traján Str. Grivitel (Miklós-utca) 27b. alatti háztulajdonos felmondott a házában lakó Szigmet Antalnak és arra kérte a bizottságot, hogy érvényesítse a felmondást, mert a ház teljesen használhatatlan állapotban van olyannyira, hogy ha sürgősen nem renoválják, szerencsétlenség történhetik. A bizottság nem hozott végleges döntést, hanem elrendelte a helyszíni szemlét.

Bucaresti piaca olcsóbb az aradnál. Dr. Pavelianu táblabíró az aradi törvényszéken működő árellenőrző bizottság elnöke bekérette magához a bucaresti zöldségárakat, amelyeket irányárakul fog tekinteni az aradi piaccon. Az árak ugyszólván kivétel nélkül lényegesen olcsóbbak, mint az itteniek. Tájékoztatásul közlünk belőlük néhányat. Zöld paprika darabja 15 bani, új burgonya kilogrammja 1 lei, zöld hagyma csomagja 5 bani, karfiol 2 lei, tök kilogrammja 25 bani, laboda 16 bani, zöld borsó kilogrammja 1.50 lei, petrezselyem csomója 10 bani, spárga kilogramm 10 lei, saláta fejenként 10 bani, spenót 1 lei, tavalyi burgonya kilogramm 50 bani, cseresznye kilogramm 3 lei, eper kilogramm 6 lei, meggy 1 lei.

Szabadságon. Vavian Aurél, a repatriáló hivatal főnöke esütörtöktől kezdődőleg 10 napi szabadságra megy. Távollétében Kincses József irodatiszt vezeli a hivatalt, míg a fontosabb ügyekben Chichin Rémusz lakáshivatali elnök helyettesíti Vaviant. A repatriáló hivatal főnöke a hivatal zavartalan ügymenetének érdekében szabadsága alatt is telefonösszeköttetést tart fenn a vizsztatelépítő hivatallal.

Mikor kell bélyeg a nyugtáknak? Az aradi pénzügyigazgatóság kérdést intézett a bucaresti pénzügyi kormányhoz, hogy azokra a számlákra, amelyek a kereskedő egyszerűsített az összeg vételét is nyugtatja, szükséges-e nyugta-bélyeget ragasztani. Ma érkezett meg a távirati válasz, amely szerint a számlákra ezután sem kell nyugta-bélyeget ragasztani. Kivételt képeznek a közhivatalok számára kiállítandó számlák, amelyekre a kereskedő, vállalkozó vagy gyáros köteles a tíz banis számla és 25 banis segélybélyegen kívül még külön nyugta-bélyeget is ragasztani.

Szomorúság a földeken. Zurbor Andor városi tanácsnok tegnap kint járt a városi és környéki földeken és elmondotta munkatársunknak, hogy a legelők és gabonaföldek egy része szomorú állapotban van. A szárazságon kívül különösen a fekete fűzők okoz nagy károkat a gabonában. Egyes helyeken nem győzték várni az esőt és hozzáfogtak a zabtermés lekaszásához, amelyet takarmány céljaira használnak fel. Némely helyen azonban, különösen Szent András, Borosjenő és Apáti környékén szép a vetés. Az utóbbi időben beállott esőzések nagyon sokat javítottak a buzatermésen. A tengeri is szépen fejlődik.

Talált tárgyak. Váczai Istvánné zimándházi lakos a napoliban Aradon több utazótáskát talált. Az utazótáskában ruhanemű volt és 3500 lei pénz. A talált holmit igazolt tulajdonosa átveheti Váczai Istvánnénál Zimándházán.

Gyógyszertár nem költözködtet. Arad város orvosi hivatala ma rendeletet kapott, amely szerint a gyógyszerészek a jövőben nem költözködtethetnek át egyik helyről a másikra. A rendeletet azzal az indokkal adta ki a belügyminiszterium, hogy a gyógyszerészeti engedélyek szigoruan személyhez és helyhez kötöttek. Ha a jövőben új helyen szándékoznék valaki gyógyszer-tárt nyitni, ehhez minden esetben új engedély szükséges.

Vadirat Návayok gyilkosai ellen. Szeged. A királyi ügyészség a két Návay gyilkosait, a makói halálvonatot terroristáit 14 rendbeli gyilkossággal vádolja. Az egyik terrorista Anocska-Tóth Béla, aki a vonat parancsnoka volt, a másik pedig dr. Sebastyén Sándor, a forradalmi törvényszék elnöke, aki tizenegy tuszt halálra ítélt és az ítélet végrehajtásáról gondoskodott. A halálvonatot terroristáinak bűnpörében a közelnapokban ítélet várható.

A háztulajdonosok helyzete. Arad város közigazgatási bizottságának mai ülésén dr. Miron Jusztin azt indítványozta, könnyítsék meg a háztulajdonosok helyzetét, mert az ingatlanba fektetett tőke a mai házbérek mellett még a kamatot sem hozza meg. Zima Tibor felémeltette, hogy azért sem lehet építeni mert a cementgyárak nem működnek és a tordai cementgyár drágábban adja a cementet, mint azt Magyarországon beszerezni lehet. Végül öt tagu bizottságot küldtek ki, amely a kormány-nak előterjesztést fog tenni.

VIDÉKI T. ELŐFIZETŐINK-HEZ! Az előfizetést negyedkésőbbén felkérjük t. vidéki előfizetőinket, hogy úgy hátralékos tartozásukat, mint folytatólagos előfizetésüket az Aradi Közlöny-re a kiadóhivatalnak minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Lakást építenek a vasutasoknak. Dr. V. Cucu városi főorvos, aki résztvett a vasuti jóléti pénztár Bucarestben tartott ülésén ma hazaérkezve, elmondotta munkatársunknak, hogy a pénztár a lakásnéküli vasutasok részére lakásokat fog építtetni és erre a célra 50 millió lejt szavazott meg. A pénztár még elhatározta, hogy a beteg vasutasokat Buziásra, Herkulesfürdőre, és a Fekete-tenger melletti Tekirgol-fürdőre küldi.

Gazdát oserélt a Reinhart-ház. Arad egyik legnagyobb beltelke és bérháza gazdát oserélt. A főtéren levő Reinhart-féle kétemeletes házat megvásárolta az aradi Központi Takarékpénztár, amelynek helyiségei a megvásárolt épületben vannak. A vételár egymillióhatszáz ezer lei. A telek-komplexum átnyulik a főtérről a Str. Ilarie Chendi (Kölcsey-utca-ra) és 1200 négyszögöl területre. Az épület bruttó hozadéka a mai alacsony házbérek mellett évi 20 ezer lei.

Ki legyen a városgazda? Az aradi gazdák háromszáz aláírással kérvényt nyújtottak be dr. Robu János főpolgármesterhez, amelyben kérték, hogy a városgazdai állást Demian Illéssel töltsék be. Dr. Robu János főpolgármester a gazdák kérését tárgyalás végett átette a tanácshoz.

Szegények a városházán. Szomorú társaság tolongott ma délelőtt a városháza folyosóján: rancos képű összetöporodott, rongyokba burkolt öregasszonyok, féllábu, félkezü nyomorék öreg emberek. Lehetek vagy ötvenen. Néhai Vörös Henrik emlékére adományozott pénzért jöttek. A szegények nagyrésze családoké, mert néhai Vörös Henrik családjának 5 ezer leies adományát a polgármester rendelete szerint 25 szegény között osztják szét, akiket névszerint idéztek fel a városházára és csak azokat vehették figyelembe, akik időzésüket fel tudták mutatni. Ezek meg is kapták a pénzt, míg a többieket elutasították.

Magyarország pénzügyi szerepe.

BUDAPEST. A Magyar Gyár iparosok Országos Szövetsége vasárnap közgyűlést tartott, amelyen Hegedüs Loránt pénzügyminiszter beszélt. Kijelentette, hogy a magyar korona külföldi értékének a belső értéknek megfelelően kell megjavulnia. Ilyen értelemben törekszik továbbra is a korona stabilizálására. Magyarországra nagy gazdasági szüksége van Európának. Magyarországon nélkül nem oldható meg a nyugateurópai államok munkanélküliségének kérdése. Magyarországot hivatásuk ma az, hogy középeurópában olyan pénzügyi helyzetet teremtsen, amely biztosítja a fix relációt és a szabadforgalmat.

LEGUJABB.

— Magyarország agusztusban választ. Budapest. A magyar kormány elhatározta, hogy össze hozza a többségi pártot, a nemzetgyűlést feloszlatja és az új választásokat augusztusra kiírja. A választók összeírását már megkezdték.

A kisantant elismerése. Zürich. Benes cseh külügyminiszter memorandumot terjesztett a nemzetek szövetsége elé, amelyben a kisantant elismerését követeli.

A ménesi álmokóros leány meghalt

Az elmúlt hét folyamán hírt adott az Aradi Közlöny arról, hogy a megye egyes területein, így Ménesen és Radnán álmokóros megbetegedések történtek. Munkatársunk ma megkérdezte dr. Bradean Atanáz megyei főorvost a ménesi és a radnai álmokóros betegek sorsáról. A főorvos a következő információt adta:

— Az álmokór lefolyását sajnos oly feltűnő nagy vehemencia jellemzi, hogy mindkét álmokóros beteg sorsáról pozitívummal szolgálhatok már e pillanatban. Radnán egyetlen álmokóros eset fordult elő és ezt a beteget sikerült megmenteni az életnek: állapota két nap óta lényegesen javult. A ménesi megbetegedés azonban szerencsétlenül végződött. Az álmokóros beteg egy fiatal, gyenge szervezetű ménesi leánya — a napokban vett távirati értesítés szerint, elpusztult a betegségben. A leány amúgy is gyenge idegeire oly súlyosan hatott az álmokóros betegség, hogy a kezdettől fogva fenyegető szívbénulást a környékbeli orvosok hatalmas munkája dacára sem sikerült megakadályozni. Ezen a két eseten kívül azonban a mai napig nem fordult elő újabb megbetegedés a megyében. Tekintve, hogy az álmokór kezdettől fogva mindenütt feltűnő nagy ragállyal lépett fel, a megyei két megbetegedésben eddig nem látott álmokór járványt.

Közgazdaság.**A valutapiac.**

Budapest, június 11. (A táviró vonalon történt zavar miatt elkésve érkezett.) A tőzsde a magánforgalomban üzletelen volt. A kurzusok így alakultak: Dollár 250,5, марка 370, leu 890, szokol 350. Bécs, június 11. Magánforgalom: Dollár 660, марка 970, leu 1025, langyel марка 55, magyar korona 264, szokol 906.

Zürich, június 11. Budapest 287,5, Berlin 870, New-York 593, Milano 2900, Zágráb 410, Prága 830, Bécs 180, osztrák lebélyezett korona 95, Bucuresti 930, Varsó 50.

Arad, június 13. Dollár 62, марка 1'00—1'01, magyar korona 0'80, osztrák korona 0'10, francia frank 5'40, dinár 1'80, szokol 0'90.

Zürich, június 13. Tőzsdenyitás: Berlin 855, Newyork 597, Milano 2945, Prága 820, Budapest 230, Zágráb 415, Bucuresti 925,

Varsó 47, Bécs 127, osztrák lebélyezett korona 95. Bécs, június 13. Budapest 260, magyar korona 261, dollár 663, leu 1015, марка 958, dinár 178. Budapest, június 13. Tőzsdenyitás: Napoleon d'Or 855, angol font 960, dollár 260, марка 375, leu 395, szokol 370, osztrák korona 39.25.

— **Közgazdasági egyetem Magyarországon.** Budapest. A magyar kultuskormány tudvalevőleg egy közgazdasági egyetemet létesített, amely már szeptemberben megkezdte működését. A közgazdasági egyetem dékánjává Fellner Frigyes egyetemi tanárt választották meg.

A határkiigazítás és a telekkönyv

A határkiigazításoknál tudvalevőleg számos olyan község esett a határon kívül, amelyek eredetileg itteni központokhoz tartoztak. Így például igen sok község van a határon túl, melynek telekkönyvei a romániai járásbírósnál maradtak. Mindaddig, míg ezek a községek nem kapják vissza a telekkönyveket, a járásbírósnak — mint azt a hivatalos közlöny írja — a következőképpen intézkedik:

Minden ilyen kérvényt, vagy keresetet először beiktatnak és bevezetik a telekkönyvbe, még pedig a többitől való megkülönböztetésül széljegyzettel. Ezután az összes idevonatkozó aktákat összegyűjtik és a telekkönyvekkel együtt felküldik az igazságügyminiszteriumba, amely intézkedni fog, hogy ezek a megfelelő hatóságoknak átadassanak.

Sport.

— **Labdarúgó-eredmények.** AMTE—TVTSE: 8:2 (4:0). A főlényben játszó munkáscsapat ismét két pontot szerzett, lelkesen játszó ellenfelével szemben. A tisztviselők csak egyes lefutásokkal veszélyezteték a Lázár által védett AMTE-t. A munkások goaljait Szabó, Stoffa, Auer, Kolozsi, Mórocz és Vince rúgták. Bíró Steinhübel Zoltán (Kínizsi.) AMTE—Egyetértés I 3:2 (0:1). Bíró Czákó György.

* AAC—ATE 3:1 (0:1). Nagyszámu közönség jelenlétében folyt le a két csapat revanche mérkőzése. A mérkőzésből nem a jobb, hanem a szerencsésebb AAC csapata került ki győztesként. Az első félidőben az ATE volt főlényben, míg ellenfele csak egyes lefutások által keletkezett kormerből veszélyeztet. Már a játék elején Szabó (ATE) kaputát lött, majd sorozatos ATE támadások után Szabó szép lövését Somló rávetésével kormerre ment. Frauhelm beadása Lickerhez került, ki szép, hosszú lövéssel a lapdát a hálóba továbbítja. (0:1). A második félidőben az ATE támadásai el-lanyhulnak, míg az AAC lelkesen küzd a kiegyenlítésért, amely törekvése sikerült is, miután a rávetéssel mentő kormos kezéből kiejtett lapdát Gombóc az üres kapuba behelyezte. (1:1). Rövid idő múlva az ATE egyik hávédje egyik társ hátába rugja a lapdát, amely a szabadon álló Gencsihez kerül, kinek szép sar kos lövése megszerzi az AAC számára a vezetést. Ez a goal kedvét szegi az ATE csapatának és a következő percben a kiszűkítő Gencsi védhető lövését Kormos nem is védi. (3:1). Ezután az

ATE elkeseredetten fekszik a játékba, veszélyes helyzetből Murányi hosszú lövése kapufa felett süvített el, de a Szabó kivételével kapkodóan játszó ATE csapat sor nem volt képes többé eredmény elérésére a tíz emberrel AAC csapatával szemben. Bíró Szednicsek (Kínizsi.)

AAC old boys—ATE old boys 5:1 (4:0). Bíró Szigethi.

ATE II—AAC II 2:0 (0:0). Bíró Bácskai.

— **Budapesti sportmérkőzések.** Budapest. Az 1920. és 1921. évi labdarúgó bajnokságot az MTK nyerte meg véglegesen. — Bécsben az FTC csapata 3:1 arányban legyőzte a bécsi Rapid-bajnokságot.

Apponyi**Magyarország békehajlandóságáról**

GENF. A népszövetségi társaságok uniójának konferenciája ezúttal ötödször találkozik Genfben. A konferencián 19 ország képviselője jelent meg, legtöbbször Franciaországból, Svájcban és Oroszországból. Romániából csak egy női delegátust, Vacarescu kisasszonyt jelentették be. Gróf Apponyi Albert megnyitó beszédében azt mondta, hogy a magyar nép lojálisan helyezkedik a békeszerződés által teremtett helyzet alapjára. (Nagy taps.) Magyarország hajlandó lojálisan elfektuálni a békeszerződés rendelkezéseit a kisebbségek teljes védelme alapján. Végül kijelentette, hogy Magyarország ösztintén kívánja a békés és barátságos együttélést a szomszédos államokkal. A konferencia valóságos tapsorkánnyal fogadta Apponyi beszédét.

Mozl.

* **A műzőképzőszínházak műsora.** Június hó 14-én az Apollóban: Az örök ifjuság. Dráma. — Az Urániában: Szegény kicsi pillangó. Cirkuszdráma. — A farm asszonya. Amerikai dráma.

* **Az örök ifjuság.** (Gaumont-dráma az Apollóban.) Vasárnap és hétfőn páratlan sikerrel mutatja be az Apolló a francia Gaumont filmgyár új szenzációját, „Az örök ifjuság”-ot, amely csapongóan fantasztikus, eredeti ötleteket hoz elénk pompás irodalmi feldolgozásban. A finom hangulatokkal átszőtt mese a fiatalság himnuszát zengi a szingizdag történetben. Ragyogó ötletek, művészi meglátások, meglepő fordulatok a pazar fölvételek az alaptulajdonosai ennek a grandiózus filmnek. A szereplők a párisi színészek legjobbjai közül kerülnek ki. Legtöbbször már ismerjük a Gaumont előbbi filmjeiről, egyiket-másikat csak a közelmúltban esedéltek a Judex című drámában. Az Apolló színház kedden utóljára vetíti „Az örök ifjuság”-ot.

* **Szegény kicsi pillangó.** (Hella Moja dráma az Urániában.) Az Uránia színház a megszokottnál is jobb műsort mutat be. Az új programnak két szenzációja is van: mind a kettő a filmpiac legfrissebb újdonságai közé tartozik. Bemutatásra kerül „Szegény kicsi pillangó” címen egy rendkívül érdekes cirkusz dráma, amely az ariszták vándoréletének minden sajátosságát reális színben festi meg. A címszerepben Hella Moja, ezt a csodálatos tehetségű művésznőt látjuk. Egy táncos alakját rajzolja meg művészetének gazdagságával. A szegény kicsi pillangó nyomorult sorsának sulya alatt vergődik, míg aztán felragyog az ő napja is s gondtalan élet veszi körül. A Hella Moja drámán kívül

egy nagyszerű amerikai képet mutat még az Uránia. „A farm asszonya” címen. Az amerikai filmek minden eredetiségével és izgató érdekességével rendelkezik ez a kitűnő film. E nem mindennapi műsor kedden kerül utóljára vetítésre.

A szerkesztésért
KAROLY JÓZSEF
felel.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó édes apánk elhalálozása alkalmából a temetésén megjelentek, ravatalára koszorút helyeztek és ezáltal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hála köszönetet.

A gyászoló
2424 Sándor testvérek.

Az áruüzletben

Jártas perfekt magyar-
nómet levelező: keres
azonnali belépésre a 10822

Balkán - Impex R.-T.

Temesvár.

Ajánlatok referenciákkal és fizetési igényekkel az Igazgatóság címére nyújtandók be. „Prompt”

Szerszámok „Prompt”**Építkezési vasalások****Technikai áruk**

10801 Vashordók

Obarnik és Drucker

Timisoara (Temesvár). Józsefváros, Str. I. C. Brañianu (Uri-utca 12. sz.)

Csodás hatású arcszépítő és
finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsírmentes, ártalmatlan, rögtön szépít. Szappánok, májoltok, bőrártások, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozsdás úde hamvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

Gummitömlőt**Spiráltömlőt****Gummlemez****Gummlárat**

műszaki célokra

PIRELLI-féle

milánói gyártmányt szállit legolcsóbban azonnal raktárról:

Sz. G. E. Géposztálya

Sibiu (Nagyszében) Só-u. 22.

A milánói PIRELLI gumigyárak egyedüri helye.

Szezon előrehaladottsága

folytán mélyen leszállított árak mellett kerülnek eladásra: búzák, pongyolák és gyermekruhák

Reiner György

modellárházában
Strada Eminescu
(Deák Ferenc-utca) 1

Apró hirdetések.

Levelezés.

"REMÉNYSÉG!" Kedden jelzett helyen és időben várom. Levél Wallinger hirdetőjében átveendő. 10978

Házasság.

HAZIAS, intelligens, kellemes feleséget keres 19 éves izr. kereskedő. Komoly, lehetőleg kimerítő ajánlatok levélcsere céljából pontos címmel „Véletlen szerenose” felírással a kiadóba kértnék 2414

NOSÚLNI óhajt 24 éves jó megjelenésű iparos ember, tisztelt és műhellyel rendelkezik, 20.000 Lei hozomány megkérve. Ajánlatok fényképpel „Komoly” felírással a kiadóba kértnék Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. 10700

Alkalmazás.

PALLÉR magassájpításhoz románul tudó kerestetik. Ajánlatokat a kiadóba. 2419

JOMEGJELENESŰ urak és hölgyek fixizetés és magas jutalékkal felvételnek elsőrendű biztosító intézetnél. Cím a kiadóban. 2415

MŰORLÉSHEZ, félmagas és sima örléshez értő egyén malomkezelői állást keres. Nagyobb malomba alkalmaznának is elmegy. Kiss Sándor, Sifindia. 2417

RLEGANS fehérnemű varrás és monogram hímzés elfogadtatik. Cím a kiadóban. 2415

FŐMOLNART keres környékbeli vámmalom melletti belépésre. Német-román nyelv ismerete és magasörlésben jártasság szükséges. Személyes alánközés. Cím a kiadóhivatalban. 2385

Lakás.

EGY szoba, konyha mellékhelyiséggel, teljes berendezéssel, azonnal elfoglalható lakással eladó. Érdeklődni lehet Balassa és Truta kelmefestő üzletében Str. Marasesti (Kossuth-utca) 67. szám. 10699

Vétel és eladás.

HASZNALT SANDLAUFERT megvételre keressék. Strada Dorobantilor (Urbán Iván-utca) 25. 2418

ASZTALOSMŰHELY teljes berendezéssel, 7 munkásnak való felszereléssel, hozzávaló lakással 50.000 Leire átadható. Bővebbet Wallinger hirdetőjében. 10978

SZALONGARNITURA, konsol, tükör, ebédlő kredenc, stb. eladó Strada Russu Sirlanu (Aulich-utca) 15. 800

KÁTRANYPAPIRTETŐK conserválására fedéllel, gazdaságos, hidegen használható kovacszzurok Dobiaschi Dörner Arad. 2347

ANTIK és modern porcellán, butort, szőnyeget, festményeket, ékszer, ezüstöt vesz és elad Salon Artistique. Állandó kiállítás. Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. szám. 10621

REPATRIALO CSALÁDTOL butort megveszek átadható lakással. Cím a kiadóhivatalban. 2391

Ingatlan.

ELADÓ modern 6 szobás magánház, adómentes, azonnal átadható lakással. Cím a kiadóhivatalban. 2397

Külföldi.

ELVESZETT e hó 12-én este a Strada Gozdu (Szent-István-utca), Piata Catedralei (Thököly-tér) és Strada Russu Sirlanu (Aulich-utca) terjedő útvonalon egy női arany karcsatt óra. Becsületes megtaláló kéri a lap kiadóhivatalába illő jutalom ellenében leadni. 300

VARRÓLEANYOK részére esti szabásati tanfolyam nyílt. Piata Catedralei (Thököly-tér) 5a. 10491

TÁRS kerestetik megfelelő tőkével angró és detail fűszerüzlethez. Cím: Wallinger hirdetőjében. 10978

ARANY KARKÖTŐ briliánsokkal szombaton elveszett. Becsületos megtaláló jutalomban részesül Gottfriednél, Str. Strotescu (Teleky-utca) 15. 10978

Hirdetmény.

Cuvin hegyközség elnöksége ezennel közhírré teszi, hogy 1921. június hó 21-én d. u. 3 órakor közgyűlést tart, melyre az érdekelt szőlőbirtokosokat ezuton hívja meg.

Tárgysorozat:

1. Általános tisztujítás.
  2. Hegyközségi számadások felülvizsgálata.
  3. Esetleges indítványok.
- A közgyűlést megelőzőleg választmányi ülés lesz.

2490

Elnökség.

300 díszónak

való hialda és tanya 8 kis holdas beltellekkel, istállóval, kőszobás lakással eladó. Bővebbet: Wallingernél (Földes-patika) kapujával szemben. 10978

Cserép

hornyolt és hód farku kütűnő minőségben, minden vasuti állomásra szállítható.

POLLAK SÁNDOR

gőztéglagyára ARAD, Str. Andrei Muresanu (Nádor-utca) 14. 2421

Industria Textila Aradana S. A. Arad.

Prospect de emitere!

Industria Textilă Arădană S. A. firmă înreg. în Arad a hotărât prin deciziunea Nr. II. în ședința extraordinară din 29 Mai 1921 majorarea capitalului social de 2.200.000 Lei la 8.800.000 Lei însăreinand direcțiunea cu executarea acestei hotărâri.

Sporirea acestui capital s'a autorizat Ministerul de Industrie sub Nr. 4729—1921.

Direcțiunea face apel la subscrierea noilor acțiuni, respective la exercitarea dreptului de prioritate de către domnii acționari, pe lângă următoarele condițiuni și modalități:

1. Se va emite în total 26.400 bucăți acțiuni a Lei 250 (adecă două sute cincizeci Lei) nominal acțiuni la purtător. Din aceste:

2. a) Domnii vechi acționari vor putea exercita dreptul de prioritate în sensul hotărârei adunării generale susamintate asupra 176000 bucăți acțiuni în așa fel, încât pentru fiecare veche acțiune vor primi 2 (două) noi acțiuni.

b) Plasarea a 8800 acțiuni a fost asigurată prin subscrierea unei bănci care este interesată la societate.

3. Cursul noilor acțiuni a fost fixat de către adunare în Lei 250.— adecă (două sute cincizeci Lei), care sumă se va plăti odată împreună cu Lei 12.— de acțiune, adecă (Lei doisprezece) pentru timbru și cheltuieli.

Suma ce va rămâne eventual din acești 12 Lei se va adăuga fondului general de rezervă.

4. Subscrierea durează dela 16 Iunie 1921. inclusiv până la 30 Iunie 1921, în care timp trebuie efectuate atât exercitare dreptului de prioritate, cât și noua subscriere în Arad, la Casa de Pstrare a îndepulului Arad, Bulev. Regina Maria Nr. 8 pe lângă prezentarea vechilor acțiuni, cari vor fi prevăzute cu observația. Dreptul de prioritate 1921 exercitat.

La aceeași bancă se pot efectua plățile pentru noile acțiuni, despre care se vor da titluri provizorii — asemnata de acțiuni.

5. Proprietarii noilor acțiuni — și până la eliberarea acestora, a titlurilor provizorii — vor avea aceleași drepturi, cari sunt asigurate de lege și statute, ca și vechii acționari și vor participa la rezultatul anului ce se încheie la 31 Decembrie 1921 la fel cu vechii acționari.

6. Acționarii cari nu-și vor exercita dreptul de prioritate în termenul prevăzut sub punctul 4) vor pierde acest drept și direcțiunea este împuternicită a dispune liber asupra acțiunilor nesubscrise, pe lângă încasarea timbrului și a cheltuielilor.

Sub cursul nominal însă nu poate valorifica aceste acțiuni.

7. Surplusul ce se va realiza în vânzarea acțiunilor de sub 2/b și 6 peste valoarea nominală, se va atasa fondului general de rezervă. Arad, la 10 Iunie 1921.

DIRECȚIUNEA INDUSTRIALĂ
DE TEXTILE ARĂDANĂ S. A.

Aradi Textilipar Részvénytársaság.

Részvényalírási felhívás!

Az Aradi Textilipar Részvénytársaság, aradi bej. cég 1921. évi május hó 29-én megtartott rendkívüli közgyűlésében II. számú határozatával a társasági részvénytőkének 2.200.000 Leiről 8.800.000 Leire való fölemelését határozta el és annak foganatosításával az igazgatóságot bizta meg.

Ezen tőkefölemelést a Kereskedelmi és Iparügyl miniszterium 4729—1921. sz. a. engedélyezte.

Az ujonnan kibocsátandó részvények jegyzésére, illetve az azokra való elővételi jog gyakorlására az igazgatóság a t. részvényeseket felhívja a következő feltételek és módzatok mellett:

1. Kibocsátásra kerülő összesen 26400 darab 250.— Lei (azaz kétszázötven Lei) névértékű bemutatóra szóló részvény. Ebből:

2. a) A régi részvényeseknek az elővételi jogot a társaság fenti közgyűlési határozat értelmében 17600 darab részvényre feljájnlja olykép, hogy minden részvényes a birtokában lévő, minden 1 (egy) darab régi részvény alapján 2 (két) darab új részvényre gyakorolhatja elővételi jogát.

b) 8800 darab részvénynek egy a társaságnál érdekeltséget vállaló bank által történendő átvétele már biztosítva van.

3. Az új részvények árfolyamát a közgyűlés Lei 250.— (azaz kétszázötven Leiben) állapította meg, mely összeg a jegyzés alkalmával részvény darabonként Lei 12.— (azaz tizenkettő Lei) részvénybélyeggel és költséggel együtt és egyszerre fizetendő be.

A Lei 12-ből esetleg fenmaradó összeg az általános tartalékalaphoz csatolandó.

4. A részvényjegyzés zárhatáridő 1921. évi június hó 16-tól becsalag 1921. évi június hó 30-ig terjed, mely határidő alatt az elővételi jog gyakorlásának, illetve a részvények jegyzésének az Aradmegyei Takarékpénztárnál, Aradon, Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) No. 8. sz. alatti pénztáránál kell a régi részvények bemutatása mellett megtörténnie, midőn is azok „Elővételi jog gyakoroltatott 1921” jelzésű lesemnek ellátva.

Ugyancsak az Aradmegyei Takarékpénztárnál történnek a befizetések az új részvényekre, amelyekről ideiglenes elismervények — részvényutalványok — fognak kiállítani.

5. Az új részvények — és ezek kiadásáig az ideiglenes elismervények — birtokosai mindazokat a jogokat gyakorolják, melyek a részvényeseket a törvény és az alapszabályok értelmében megilletik és már az 1921. évi december 31-én végződő üzleti év eredményében a régi részvényesekkel egyenlően részesülnek.

6. Oly részvényesek, kik elővételi jogukat a 4. alatti zárhatáridő alatt nem gyakorolták, elővételi jogukat elvesztik és az igazgatóság felhatalmazva, hogy a nem jegyzett részvényeket részvénybélyeg és költség beszedése mellett a társaság javára szabad kézből, de nem névértéken alul érvényesítse.

7. A 2/b) és 6. alatti részvények eladásából, a névértéken felül elért többlet az általános tartalékalaphoz csatolandó.

Arad, 1921. évi június hó 10-én.

AZ ARADI TEXTILIPAR R. T. IGAZGATÓSÁGA.

2422

Utlevelek láttamozását

és buourestti megblás...
meglepi olosn...
den, 14-ér

pontosan é...
uk. Futarunl...
baton orkezt.

„Kelet”

hirlapiroda Arad, Strada Alexandri (Salas utca) 1. Telefon 132. Cégulajdonosok Sándor Iván és Sándor Feren